

Γράφει ο **Κώστας Λουλουδάκης***

«Βασική, πλέον, παράμετρος της ύπαρξης του ελληνικού κράτους- με βάση τα μνημόνια και τις δανειακές συμβάσεις που έχει συνομολογήσει- είναι η «αιώνια» δέσμευσή του στην εξυπηρέτηση των χρεών του. Υπό αυτήν την έννοια, ο έλεγχος των εσόδων του, της περιουσίας του και γενικότερα της οικονομίας του, έχουν ήδη παραδοθεί στα χέρια των δανειστών του. Η θεσμοθέτηση αυτού του ελέγχου μέσα από την αναθεώρηση του Συντάγματος είναι, θα μπορούσε να πει κάποιος, η «τελική έφοδος» των δανειστών για την «κατάληψη» του ελληνικού κράτους...» γράφει ο **Δημήτρης Μηλάκας** σε άρθρο του με τίτλο: **«Συνταγματική Αναθεώρηση: Η τελική έφοδος».**

Τα αστικά κοινοβουλευτικά κόμματα συμπεριλαμβανομένης και της πρώτης φοράς «αριστεράς», εν τοις πράγμασι θα προσπαθήσουν να δημιουργήσουν **ένα νέο Σύνταγμα**, διότι υπάρχουν εκατοντάδες πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, προεδρικά διατάγματα και νόμοι -κατά τις επιταγές των «εταιρών» και τις συμφωνίες που κυρώθηκαν τα τελευταία χρόνια-που ακύρωσαν ακόμα και την προηγούμενου τύπου και φάσης αστική κοινοβουλευτική δημοκρατία. Μην ξεχνάμε π.χ. ότι οι δανειακές συμβάσεις, που είτε δεν ψηφίστηκαν ποτέ από την βουλή αλλά εφαρμόστηκαν, είτε ψηφίστηκαν χωρίς την απαραίτητη επικύρωση των τριών πέμπτων της Βουλής, προκαλούν ακόμα και σοβαρά προβλήματα αστικής νομιμότητας.

Επίσης το Ελληνικό Σύνταγμα του 1975 που ισχύει, δεν περιέχει κάποια ξεκάθαρη διάταξη που να προστατεύει ειδικά την «ελευθερία» των αγορών και του «ανταγωνισμού» (όπως προέβλεπε το «ευρωπαϊκό σύνταγμα» που απέρριψαν μια σειρά δημοψηφίσματα, ή όπως περιέχονται σε άλλα συντάγματα χωρών της ΕΕ και όχι μόνο...), ως δικαίωμα έναντι κρατικών επεμβάσεων.

Επιπροσθέτως, οι θεσμοί που δημιουργήθηκαν στο επίπεδο της κοινοβουλευτικής πολιτικής

σε προηγούμενες φάσεις ανάπτυξης του καπιταλισμού και του πολιτικού συστήματος, κρίνονται από την νέο-αυστριακή οικονομική θεωρία ως αρνητικοί, γιατί δίνουν στο κράτος την δυνατότητα παρέμβασης στην «ιερή» αγορά, άρα δημιουργούν κίνδυνο καταστροφής της «ελευθερίας» της.

Για τους φιλελευθέρους-νέο-αυστριακούς «ελευθερία» δεν νοείται χωρίς το δικαίωμα μιας εταιρείας να διαμορφώνει την ανταγωνιστική της δράση και τα μέσα της ελεύθερα, χωρίς περιορισμούς και κρατικές παρεμβάσεις. Η αγορά πρέπει να είναι ελεύθερη ώστε ο καθένας (όχι όλοι, μόνο ο «καθένας») ελεύθερα να συναλλάσσεται. Από αυτήν την «ελευθερία» σύμφωνα με τους τζιχαντιστές των αγορών πρέπει να εξαιρεθεί το Κράτος και τα συνεστημένα από αυτό νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, διότι το δημόσιο δεν μπορεί να είναι υποκείμενο ελευθεριών γενικώς και, συνεπώς, ούτε και της οικονομικής ελευθερίας.

Χρειάζεται λοιπόν να δώσουμε βαρύτητα στην αναθεώρηση που ετοιμάζει τα αστικό πολιτικό σύστημα, διότι η φιλελεύθερη ιδεολογία θεωρεί εξ ορισμού αποσταθεροποιητικό τον ρόλο του κράτους όσο αφορά τις «αγορές». Η κυρίαρχη κατεύθυνση και πολιτική «απαιτεί» συνταγματικές αναθεωρήσεις στην κατεύθυνση του περιορισμού ακόμα και του αστικού κράτους (και φυσικά και πρώτα απ' όλα όλων των άλλων συλλογικών θεσμών, όπως συνδικάτα, κόμματα, οργανώσεις, φορείς, κλπ) υπέρ των ιδιωτικών θεσμών.

Θεωρούν ότι το κράτος ασκεί καταναγκασμό στους φορείς των ιδιωτικών συμφερόντων. Γι αυτό η εξουσία πρέπει να περάσει στα ιδιωτικά συμφέροντα που θα ασκούν καταναγκασμό μέσω κάποιων άλλων, ιδιωτικών φορέων.

Οι εκλεγμένες κυβερνήσεις δεν θα έχουν την δυνατότητα να καθορίζουν το νομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα λειτουργούν. (Ένα εφιαλτικό σενάριο αυτού του ιδιωτικού νομικού πλαισίου παρουσιάζω στο τελευταίο κεφάλαιο του βιβλίου μου [«Άσπρα Μαντίλια στην Plaza de Mayo»](#)).

Η αναθεώρηση του Συντάγματος, εκτός από την θεσμική κατοχύρωση ευνοϊκών συνθηκών για την επιχειρηματικότητα και ανταγωνιστικότητα, θα σημάνει και την απολιτικοποίηση της πολιτικής. Με αυτήν προσπαθούν να εμποδίσουν την εκδήλωση οποιασδήποτε προσπάθειας ανασχεδιασμού της κοινωνίας και να εξοβελίσουν τις εργατικές διεκδικήσεις και τα ζωτικά συμφέροντα της πλειοψηφίας της κοινωνίας.

Επιπροσθέτως, όλη η ακαδημαϊκή συζήτηση για την εκλογή ενός προσώπου απευθείας από

το λαό, ο οποίος θα εκπροσωπεί την «Προεδρία της Δημοκρατίας» (προεδρική δημοκρατία, αντί για «προεδρευόμενη»), και το ασυμβίβαστο του αξιώματος του υπουργού με εκείνο του βουλευτή, ώστε οι κυβερνήσεις και οι βουλευτές να πάψουν να είναι «όμηροι» των ψηφοφόρων τους, **αποσκοπεί στην προετοιμασία των πολιτών ώστε να δίνουν στις όποιες εκλογικές διαδικασίες χαρακτήρα συνισταμένης ατομικότητας που σιγά-σιγά θα οδηγήσει στην απόρριψη των συλλογικών υποκειμένων**, (κόμματα, πολιτικά προγράμματα, οικονομικά συστήματα, εργατικά σωματεία, κλπ) με στόχο να εξαφανίσουν ή να δυσχεράνουν την έκφραση οποιασδήποτε συλλογικής τοποθέτησης των πολιτών.

Αυτή η πρακτική θα οδηγήσει στην υποδούλωση και σε ένα ολοκληρωτικό -ελεγχόμενο από εταιρείες- καθεστώς στο οποίο ο πολίτης δεν θα έχει ούτε το δικαίωμα στην έκφραση, μιας και ουσιαστικά θα απαγορεύει την πολιτική δραστηριότητα.

Θα δημιουργήσουν μια κοινωνία όπου οι σχέσεις ανάμεσα στους πολίτες θα διαμεσολαβούνται αποκλειστικά μέσω των ιδιωτικών θεσμών της αγοράς μιας και καμία δημόσια αρχή δεν θα έχει την δυνατότητα ουσιαστικής παρέμβασης στο χώρο της οικονομίας.

Για τους φιλελεύθερους, η Δημοκρατία πρέπει αντιμετωπίζεται ως μια τεχνική για την εκλογική διαχείριση της Κρατικής εξουσίας, η οποία με την σειρά της θα υπόκειται σε περιορισμούς ανάλογα με το κατά πόσον ευνοεί την ανάπτυξη της «ελεύθερης αγοράς» και την προστασία της ατομικής ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής.

Ο μόνος χώρος που θα αφηθεί ο πολίτης να εκφράζεται ελεύθερα θα είναι το σπίτι του, όπου μαζί με την οικογένεια του θα συζητούν μπροστά σε μια τηλεόραση, και όσο αφορά τον αλτρουισμό του θα είναι ελεύθερος να τον εκφράζει με άναρθρες κραυγές μέσα σε ένα γήπεδο ποδοσφαίρου απέναντι στους αγαπημένους του παίκτες. Ονειρεύονται και θα προσπαθήσουν με την «νομιμότητα» να επιβάλουν μια έρημο καπιταλιστικής καθαρότητας που ουσιαστικά θα απαγορεύει την πολιτική δραστηριότητα και χωρίς την δυνατότητα έκφρασης οποιασδήποτε συλλογικής τοποθέτησης, όπου όλοι θα είμαστε κλεισμένοι στο καβούκι μας και θα κοιτάμε την πάρτη μας. **Καραμπινάτος Φασισμός δηλαδή.**

Γράφοντας στο 1927, ο ιεροφάντης των φιλελεύθερων **Ludwig Heinrich von Mises** επισημαίνει ότι «κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι ο φασισμός έχει ήδη καταξιωθεί στην ιστορία ως ο σωτήρας του ευρωπαϊκού πολιτισμού (...) διότι κατάφερε να διασώσει την ατομική ιδιοκτησία και το δικαίωμα στην ανταλλαγή»!

Αυτή η τοποθέτηση του von Mises δεν είναι μόνο αποτέλεσμα των συνθηκών που επικρατούσαν την δεκαετία του 1920 στην Ευρώπη, αλλά χαρακτηριστική όλων των στάσεων και τάσεων του καπιταλισμού στα επόμενα χρόνια. Γι αυτό και το βασικό στοιχείο της συνταγματικής αναθεώρησης που πρότεινε ο γκουρού των φιλελευθέρων **Friedrich August von Hayek** είναι η αφαίρεση του δικαιώματος ψήφου από όσους εξαρτώνται άμεσα από τις προνοιακές δομές του Κράτους: συνταξιούχοι, άνεργοι, άποροι, κλπ.

Θα τους αφήσουμε να νομοθετήσουν με τις πένες τους έναν κόσμο που θα στηρίζεται στον ανταγωνισμό μεταξύ εμπορικών εταιριών, στις διαταγές και στην υπακοή, ή θα καθορίσουμε εμείς τις ζωές μας;

(το παρόν άρθρο είχε δημοσιευθεί στο Redflecteur με ελαφρώς διαφορετική μορφή)

Ο Κώστας Λουλουδάκης είναι αρθρογράφος και συγγραφέας του βιβλίου «Άσπρα μαντίλια στην Plaza De Mayo», εκδ. [ΚΨΜ](#)